

EULAR-ova gledišta o cijepljenju protiv SARS-CoV-2 kod bolesnika s reumatskim i mišićno-koštanim bolestima (RMDs)

Ažuriranje: prosinac 2020.

Pandemija COVID-19 ozbiljno je utjecala na sve aspekte života u 2020. godini. Ta je pandemija također utjecala na pacijente s reumatskim i mišićno-koštanim bolestima (RMD) te je utjecala i na njihovo liječenje. Razvojem cjepiva budućnost postaje svjetlija. No, mogućnost cijepljenja dovodi nas u nedoumicu, posebno pacijente s upalnim RMD bolestima i pacijente koji se liječe lijekovima koji mogu utjecati na njihov imunološki sustav. Kako bi se razjasnio neka od tim pitanja, EULAR je formirao Radnu skupinu od predstavnika svojih tijela, pacijenata, zdravstvenih radnika i reumatologa s iskustvom na poljima koja se bave relevantnim aspektima problema

Ovi podaci temelje se na spoznajama dostupnim u ovom trenutku, uzimajući u obzir da još uvijek nisu dostupni specifični podaci o učinku novih cjepiva za COVID kod bolesnika s RMD-ima i u bolesnika liječenih lijekovima koji utječu na imunološki sustav. U narednim mjesecima očekujemo prikupljanje relevantnijih informacija. Kod praćenja ovih informacija imajte na umu da ćemo ovaj tekst ažurirati kad nove informacije postanu dostupne.

Nekoliko se različitih vrsta cjepiva koristi u nacionalnim programima cijepljenja. Sva cjepiva koja su trenutno u fazi razvoja posebno za COVID-19 su **neživa cjepiva** koja **ne mogu uzrokovati virusnu bolest, ne mogu prenijeti infekciju na vas niti mogu promijeniti vaše genetske podatke.** Ta cjepiva mogu sigurno koristiti **bolesnici s RMD-ima, kao i bolesnici koji primaju lijekove koji utječu na imunološki sustav.** Dokazano je da i druga neživa cjepiva djeluju kod imunološki suprimiranih bolesnika. Da bismo to još snažnije istakli, izjavljujemo da nema razloga uskratiti ta cjepiva pacijentima s RMD-ima i pacijentima liječenim lijekovima koji utječu na imunološki sustav.

Sljedeća različita cjepiva protiv SARS-CoV-2 trenutno su u naprednijoj fazi razvoja: cjepiva na bazi mRNA [poput onih iz Pfizer / BioNTech i iz Moderne], na pomoćnih proteina [kao što je Novavax] i na ne repliciranih vektora [kao što su Astra-Zeneca i Janssen].

Poželjno je cijepiti se kada je bolest u mirnoj fazi; također je poželjno, ako je to moguće, cijepiti se prije primjene planirane imunosupresivne terapije. Naravno, to nije uvijek moguće. Cijepljenje je najučinkovitije kada je količina ili razina supresije imuniteta niska; međutim, rizik od izbijanja osnovne bolesti je stvaran i stoga se ne preporučuje smanjivanje lijekova koje već koristite.

Naravno, u određenim slučajevima vaš liječnik može donijeti druge odluke na temelju vašeg osobnog stanja i / ili lijekova koje koristite; ako ste u nedoumici obratite se svom reumatologu.

Neovisno o cijepljenju protiv SARS-CoV-2, cijepljenje protiv pneumokoka i gripe toplo se preporuča kod bolesnika s RMD-ima i bolesnika liječenih lijekovima koji utječu na imunološki sustav.

Česta pitanja pacijenata s RMD bolestima i pacijenata koji koriste lijekove koji utječu na imunološki sustav

P - pitanje pacijenta

O - odgovor

P-Moram li se cijepiti?

O-Pametno je da se svi cijepe protiv COVID-19.

P- Moram li se hitno cijepiti?

O-Različite zemlje imaju potpuno različita pravila. Mnoge zemlje u ovom su trenutku prvenstveno cijepe starije stanovnike i osoblje u domovima za skrb starijih i nemoćnih.

P-Je li za mene jedno cjepivo bolje od drugog?

O- Prerano je reći; prema sadašnjim informacijama cijepljenje bilo kojim cjepivom je bolje od nikakvog cijepljenja.

P-Imao sam COVID-19 i oporavio sam se od njega. Trebam li se cijepiti?

O-Trenutno nema podataka; ali cijepljenje nakon COVID-19 smatra se sigurnim i potencijalno pruža dodatnu zaštitu.

P-Mogu li se cijepiti ako uzimam antireumatske ili imunosupresivne lijekove?

O-Da, možete. Jedina iznimka mogao bi biti **Rituximab**; u slučaju da koristite **Rituximab**, obratite se svom reumatologu.

P- Ometaju li cjepiva djelovanje mojih lijekova?

O- Ne.

P-Koga bih trebao konzultirati prije cijepljenja - svog liječnika opće prakse ili svog reumatologa?

O-Ako imate konkretnih pitanja, najbolje bi bilo da konzultirate svog reumatologa

P-Koji su podaci potrebni za donošenje ispravne odluke?

O-Znanje o aktivnosti vaše bolesti, kojim se lijekovima liječite i od kojih popratnih bolesti bolujete.

P-Što je sa popratnim pojavama cjepiva?

O-Prilično je rano za konačan odgovor, ali zasad su cjepiva koja su testirana izuzetno sigurna, uspoređujući s onima koja poznajemo kod korištenja cjepiva protiv gripe.

P-Što da učinim ako mi se pogorša osnovna bolest?

O-Kontaktirajte svog reumatologa

P-Što da učinim slučaju ako dobijem zabrinjavajuće nuspojave?

O-To je malo vjerojatno, no ako do toga dođe obratite se svom reumatologu.

P-Aktivira li vakcina moju osnovnu bolest?

O-To je malo vjerojatno, ali još nemamo dovoljno iskustva.

P-Hoću li se trebati cijepiti i drugim cjevivima kojima se inače godišnje cijepim kao npr. protiv gripe?

O-Najvjerojatnije da.

P-Što je s dugoročnim učincima cjepiva?

O-Prilično je rano za konačan odgovor, ali zasad su cjepiva koja su testirana izuzetno sigurna.

P-Imam li veći rizik oboljeti od COVID-19?

O-Ne, nema dokaza da je rizik od oboljenja veći kod pacijenata s RMD bolestima.

P-Imam li veći rizik da dobijem teži oblik bolesti?

O-Ne samom vašom bolešću; ali - kao i kod svih - kada postoji veliko oštećenje organa (poput bubrežne dijalize zbog zatajenja bubrega, ozbiljne bolesti pluća) rizik može biti veći.

P-Povećavaju li lijekovi koje uzimam rizik od pogoršanja bolesti?

O-Većina lijekova koji se koriste kod bolesnika s RMD nisu povezani s razvojem težih oblika bolesti. **Do danas su jedini lijekovi za koje se pokazalo da su povezani s lošijim ishodom COVID-19 upotreba više od 10 mg glukokortikoida dnevno ili liječenje Rituksimabom.**